

אנשים במשקפיים קטנות ועגולות מילאו את ככר העיר ממתנים לפתיחת התערוכה הכי מדוברת בעיר.

'ציור אמיתי' נקרא שמה של התערוכה שבחרה להתנתק מהזרמים החדשים בעולם האומנות ולהתמקד דווקא באומנות הציור הפשוט והמדויק, 'אנחנו רוצים לראות את

המציאות משתקפת על הבד', הכריזו מארגני התערוכה התחרותית ביומרות וקראו לקהל לדרג את הציורים הטובים ביותר שיזכו לעלות לתחרות הגמר.

שני ציורים עלו לגמר, ועל חבר השופטים הוטל להכריע מי מהם יזכה בפרס הגדול שהובטח עבור הציור האמיתי ביותר.

'הכרם', זה היה שמו של הציור הראשון, פשוט אך מפעים, בתמונה שגודלה השתרע על פני קיר שלם נפרש כרם מדהים ביופיו, ענפי הגפנים השתרגו בחן סביב עמודי מתכת מעוצבים, ושילחו קנוקנות שהתפתלו ונאחזו בחוטים שנמתחו לרוחב הכרם, אשכולות עמוסים בענבים אדומים ובשלים הזמינו את הצופים להיכנס אל תוך התמונה ולקטוף.

השופטים נאנחו בהתפעלות כשקבוצת ציפורים נחתה על הכרם שבתמונה וביקשה לנקר בענבים.

'אין ספק', לחשו הצופים, 'הציור הזה בהחלט אמיתי, אפילו הציפורים התבלבלו'.
'ממש אמיתי, לחש שופט לחברו, ראית איך הציפור ניגשה אל הענבים?'
'ועכשיו לציור השני', הכריז המנחה, וביקש מהשופטים לעבור לצידו השני של האולם, שם הבחינו השופטים בוילון גדול ומעוטר המכסה את הציור.

'אני חוזר בי!', לחש הצייר השני, 'איני רוצה להתחרות עם הציור הקודם, הוא פשוט מוצלח כל כך, אני מתבייש בפני הכישרון של הצייר הראשון, תנו לו את הפרס!'
'בכל זאת!' אמר אחד השופטים וניגש להסיר את הוילון. אבל נותר נדהם כשנתקל בבד הציור, לא היה שם וילון. זה היה ציור של וילון.

'מדהים!' הכריז השופט, 'מדהים!' הכריזו גם האחרים ומיהרו להעניק לו את פרס הציור האמיתי ונימקו את בחירתם: 'הכרם הצליח להטעות את הציפורים, אבל הוילון הצליח להטעות גם אותנו'.

•

יש ציירים שמצליחים להטעות את בעלי החיים.

יש ציירים שצליחים להטעות את חוש הראיה.

וישנו צייר שמצליח להטעות גם את שאר החושים.

זה הקדוש ברוך הוא, שעליו אמרו 'אין צייר כאלוקינו'. הוא מצייר בפנינו עולם מופלא שבו הכל נראה אמיתי כל כך, אבל כשחופרים לעומק מתברר שאנחנו חיים בתוך אשליה.

•

ולהרחבת הדברים:

בחג הסוכות נוהגים בקהילות ישראל לקרוא מתוך מגילת קהלת. שלמה המלך החכם מכל האדם, מוביל אותנו בדרכו המיוחדת למבט מעמיק ומעורר מחשבה על החיים ועל המציאות, וקורא תיגר על מוסכמות החיים המקובלות עלינו.

בין השאר הוא כותב: 'וּפְנִיתִי אֲנִי לְרֵאוֹת חֲכָמָה וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוֹת, כִּי מָה הָאָדָם שְׂיָבֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֶת אֲשֶׁר כָּבַר עֲשׂוּהוּ',

חלק מהמפרשים רואים בכך הצהרת כוונות על צורת התנהלותו של העולם, 'כִּי מָה הָאָדָם שְׂיָבֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֶת אֲשֶׁר כָּבַר עֲשׂוּהוּ', המלך הוא מלכו של עולם, הקדוש ברוך הוא, והאדם הוא היצור השוכן בעולם הזה וחושב שהוא 'כל יכול', בידו ליצור ולעשות, לשנות ולנהל, לבנות ולפרק, אין מעצור בידו. ועל כך קורא שלמה: 'כִּי מָה הָאָדָם שְׂיָבֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֶת אֲשֶׁר כָּבַר עֲשׂוּהוּ', מי אתה שתחשוב שאתה מסוגל לנהל את העולם ולעשות בו ככל העולה על רוחך?!

אבל האמת היא שהטעות נמצאת במציאות, העולם בנוי בצורה כזו שהאדם בטוח שהוא שולט בכל ושהכול נמצא תחת שליטת האדם, תחושת 'כוחי ועוצם ידי' חודרת לכל פינה ומטעה את האדם לחשוב שהוא באמת מסוגל להכול.

ומה האמת באמת?

כאן אנחנו חוזרים לסיפור שפתחנו בו, האמת היא ש'אין צייר כאלוקינו', כפי שחז'ל דורשים את הפסוק 'אין צור כאלוקינו', ציוריו של הקב"ה הם מופלאים, כי הם מצליחים להטעות אותנו בני האדם, ולתת לנו את התחושה שהכול בשליטה, הכול תחת ידינו, אנחנו מנהלים את העולם.

אבל אם מגרדים קצת לעומק מגלים שמדובר בסך הכול באשליה, אחיזת עיניים. יש יד מכוונת מלמעלה, יד שמנווטת את העולם ומובילה אותו כפי רצונה. ועל כך אומר שלמה: 'כִּי מָה הָאָדָם שְׂיָבֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֶת אֲשֶׁר כָּבַר עֲשׂוּהוּ'.

יש יד מכוונת בעולם.

ואנחנו בחג הסוכות, כאשר אנו יוצאים מתוך הבית המוגן והמבוצר, מסירים מעל ראשו את התקרה המגוננת ויושבים תחת כיפת השמים בסוכה שאור השמש חודר לתוכה במלוא עוזו וכוכבי השמים מציצים מבין ענפיה, אנחנו מכריזים בכך שאנחנו מכירים שתחושת 'כוחי ועוצם ידי' היא אשליה, שאנחנו תלויים בחסדי היושב במרומים הרבה יותר ממה שאנחנו יודעים.

